

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ ПОРІГ

ЧАСОПИС

РІК ЗАСНУВАННЯ

2002

ЛИСТОПАД

Число 11 (119)

КИЇВ 2011

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

ЩОБ НЕ ЗАБУЛОСЯ

"Ніхто не забутий, ніщо не забуте" – з цими словами в душі вирушали в автопробіг "Ветерани-молодь-майбутнє" члени нашого земляцтва. Напередодні цього заходу наша рідна Чернігівщина разом із державою відзначила 70-у річницю утворення партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни та День партизанської слави. Не залишилось і наше об'єднання в стороні – окрім запланованого автопробігу, були підготовлені вітання нашим партизанам та підпільникам, які знаходяться на обліку в земляцтві.

Але повернемося до автопробігу. Коли виникла ідея провести даний захід у місцях, де в червні – вересні 1941 року та вересні 1943 року проходила лінія оборони та наступу Червоної армії, де активно протидіяли фашистам партизанські та загони самооборони, у нас були зовсім інші наміри.

Перед нами маячила дистанція, яку потрібно було пройти групі земляків, що попередньо дали згоду щодо участі в даному проєкті. Зібралися біля нашого центрального офісу, щоб на три дні стати виконавцями бажань, які у кожного із наших земляків знаходились в душі, а це шана до тих людей, які гідно виконали свій обов'язок під час Великої Вітчизняної війни на нашій Чернігівщині. ➔ 6-7

До уваги передплатників!

Дорогий земляче! Якщо ви хочете знати все про роботу нашого дружного громадського об'єднання, про людей значних і неповторних, якщо ви маєте бажання не поривати родинних зв'язків із малою батьківщиною – передплатіть "Отчий поріг" самі і посприйте у цій справі серед друзів та знайомих. Наш передплатний індекс 37630. Газету можна передплатити у будь-якому поштовому відділенні. Сподіваємося на дружне співробітництво.

Доля смертна, але не смертне те, до чого прагнеш.
ОВІДІЙ

У ЛИСТОПАДІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

ХАРУТА Олександр Іванович – 80-ліття. Народився 2 листопада 1931 року в селі Заудайка Ічнянського району. Працював викладачем кафедри імпульсної техніки і автоматики військової техніки зв'язу, заступником начальника лабораторії технічних засобів навчання військового інституту телекомунікації (КПІ). Нині – на пенсії. Підполковник.

МАТЮХА Таїсія Кузьмівна – 80-ліття. Народилася 2 листопада 1931 року в смт. Ріпки. Пенсіонерка. Працювала викладачем англійської мови і літератури в Мелітопольських медичному технікумі та інституті механізації сільського господарства.

КРОТОВА Алла Георгіївна – 80-ліття. Народилася 18 листопада 1931 року в місті Умань на Черкащині (жила в Чернігові). Працювала інженером дослідного підприємства інституту геохімії і фізики мінералів НАН України, методистом природничих факультетів заочного відділення КДУ ім. Т. Г. Шевченка.

Учасник Великої Вітчизняної війни. Член Ради ветеранів, ветеранської організації центрального мікрорайону.

ТИЩЕНКО Олена Василівна – 80-ліття. Народилася 20 листопада 1931 року в селі Горбове Новгород-Сіверського району. Працювала старшим інженером Укрмінпрому, начальником виробничого відділу промислового об'єднання Укрпапіпрому, провідним інженером ООП ТМК. Нині – на пенсії.

ХОРТ Віктор Павлович – 80-ліття. Народився 21 листопада 1931 року в місті Прилуки. Нині, хоч і на пенсії, але працює головою правління житлово-будівельного кооперативу "Екскаваторник".

ЄВТУШЕНКО Світлана Сергіївна – 75-річчя. Народилася 2 листопада 1936 року в місті Прилуки. Працювала в державних і партійних органах. Була інструктором, першим секретарем Прилуцького міського комсомолу, заступником завідувачого відділу, секретарем по ідеології Чернігівського обкому комсомолу, головою Куликівської районної ради народних депутатів, першим секретарем райкому, інспектором ЦК Компартії України, секретарем, потім заступником голови Української республіканської ради профспілок. Нині – на пенсії. Народний депутат УРСР 9 та 11 скликань Верховної Ради України, заступник голови Комітету ВРУ з охорони материнства та дитинства.

Нагороджена Почесною Грамотою Верховної Ради УРСР, двома орденами Трудового Червоного Прапора.

КРИВУЛЬКО Василь Степанович – 75-річчя. Народився 4 листопада 1936 року в селі Смяч Новгород-Сіверського району. 25 років віддав трудовій діяльності на Південно-Західній залізниці. Працював на різних посадах. Займав посаду секретаря Дорпрофспілки Південно-Західної залізниці та секретаря Київської міської ради профспілок. З 1987 р. є першим віце-президентом Спілки наукових та інженерних об'єднань України. Віце-президент та дійсний член Академії технологічних наук України, іноземний член Академії інженерних наук ім. А. М. Прохорова.

Почесний залізничник. Нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України, медаллю ім. В.М.Глушкова.

НАТАЛЕНКО Володимир Гаврилович – 70-річчя. Народився 1 листопада 1941 року в місті Ічня. Працював директором Ічнянської музичної школи, музичної школи в м. Калінінграді, Гурзуфської музичної школи (м. Ялта).

КУЧІН Леонід Степанович – 70-річчя. Народився 29 листопада 1941 року в селі Озера Брусилівського району на Житомирщині (понад 20 років працював в Чернігові). Працював над створенням Державного казначейства в Міністерстві фінансів України. Обіймав посаду заступника начальника головного казначейства України, начальника відділу Рахункової палати України. Пенсіонер.

МУРАШКО Надія Павлівна – 65-річчя. Народилася 3 листопада 1946 року в селі Нові Яриловичі Ріпкинського району. Трудовий шлях пройшла на різних посадах на заводі "Хімволокно". Нині – на пенсії.

МАКСИМЕНКО Тамара Миколаївна – 65-річчя. Народилася 4 листопада 1946 року в місті Чугуїв (проживала в місті Семенівка). Працювала у військових частинах за місцем служби свого чоловіка. Переїхавши до Києва, працювала лаборантом кафедри ліцею № 157. Нині, хоч і на пенсії, але працює в реєстратурі дитячої поліклініки № 1.

ПОГРЕБИЦЬКИЙ Валерій Борисович – 65-річчя. Народився 18 листопада 1946 року в місті Новгород-Сіверськ. Працював заступником начальника відділу "Діпроверф". Нині – на пенсії.

ЛЕГЕЙДА Олександр Сергійович – 65-річчя. Народився 23 листопада 1946 року в місті Ніжин. Обіймав керівні посади уповноваженого начальника озброєння Збройних сил України, начальника Головного військового представництва Міністерства оборони України. Був головою Державної служби експертного контролю України. Нині – на пенсії.

Генерал-майор. Заслужений машинобудівник України, заслужений промисловець України. Державний службовець першої категорії першого рангу.

БОРИСЕНКО Тетяна Олександрівна – 60-річчя. Народилася 1 листопада 1951 року в селі Томичі Куйбишевського району Амурської області (батько родом з села Рудня Корюківського району). Учитель англійської мови Київської гімназії № 117 ім. Лесі Українки.

Учитель-методист, член Ради науково-методичного центру з іноземних мов, учитель наставник.

КАДИГРОБ Леонід Олександрович – 60-річчя. Народився 8 листопада 1951 року в Києві (працював у Чернігові). Був завідувачем лабораторії інституту біоорганічної хімії і нафтохімії. Нині працює менеджером страхової групи "ЕККО". Кандидат технічних наук.

ЛУПАН Віктор Іванович – 60-річчя. Народився 13 листопада 1951 року в смт. Холми Корюківського району. Працював директором магазину "Вега". Нині – на пенсії.

Ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС.

ОБЖА Михайло Федорович – 60-річчя. Народився 25 листопада 1951 року в селищі Любеч Ріпкинського району. Працював начальником автоколонни та начальником ВТК. Нині – директор ЗАТ "Гарант-Автомаркет".

Ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС.

ЛАВРЕНЕНКО Софія Іванівна – 60-річчя. Народилася 29 листопада 1951 року в селі Свишовці Бобрівського району. Працює викладачем української мови та літератури, вихователем Українського фізико-математичного ліцею КНУ ім. Шевченка.

Нагороджена Грамотою Міносвіти України, викладач вищої категорії.

ІЖЕВСЬКА Тетяна Іванівна – 55-річчя. Народилася 19 листопада 1956 року в місті Прилуки. Працювала керівником курсів іноземних мов МЗС України, координатором Постійного представництва України при ООН та інших міжнародних організацій (м. Женева). Була завідувачем відділу координації програм двостороннього культурного співробітництва, потім – начальником Управління культурного та гуманітарного співробітництва МЗС України. Перебувала у Брюсселі за місцем відрядження чоловіка на роботі в Посольстві України в Бельгії. У 1998 р. член постійно діючої робочої групи для забезпечення оперативного вирішення питань, пов'язаних з доставкою і розподілом гуманітарної допомоги. Заступник голови Національної комісії України у справах ЮНЕСКО. Директор Департаменту культурного та гуманітарного співробітництва Міністерства закордонних справ України. З 11.12.2006 – Надзвичайний та Повноважний Посол України у Ватикані. З 21.07.2008 – Надзвичайний та Повноважний Посол України при Суверенному військовому Ордені Госпітальєрів Святого Іоанна Єрусалимського, Родосу і Мальти за сумісництвом.

Кандидат філологічних наук, доцент. Автор понад 20 друкованих праць. Має дипломатичний ранг – радник 1-го класу. Володіє англійською, французькою мовами.

Дорогі земляки!

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім нев'яучого здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

15 жовтня вчителі й учні Макошинської загально-освітньої середньої школи зустрічали своїх колишніх учнів та інших земляків, членів товариства "Чернігівське земляцтво" у Києві. Зустріч відбулася у рамках спільних планів організаційних заходів Менського відділення земляцтва та Менської державної районної адміністрації й районної ради.

У гості до Макошинців

Цього разу у гості до макошинців приїхали В.І.Забуга, В.М.Куниця, В.Я.Матяш, М.Є.Полоз, М.М.Ткач, Оленка Торопова. Під час зустрічі діти вручили київським гостям квіти. А потім порадували коротким, але змістовним і мистецьки вишуканим концертом. Особливо видовищними були показові виступи дітей, що займаються акробатикою.

У відповідь кияни розповіли про товариство "Чернігівське земляцтво", його покликання та діяльність, подарували для шкільної бібліотеки авторські видання та книжки з власних бібліотек. Оленка Торопова заспівала кілька народних пісень з Чернігівщини, а Михайло Полоз – кілька авторських пісень у сучасному виконанні. В.Я.Матяш вручив директору Макошинської середньої школи Н.А.Двірник почесну грамоту та прикріпив почесний знак ветерана громадської організації Всеукраїнське об'єднання ветеранів.

На жаль не всі з тих киян, що планували побувати на цій зустрічі, змогли приїхати. Це, зокрема: В.Т.Бусел, О.О.Калинський та В.М.Калинська, П.М.Пархоменко, В.М.Терещенко. Вони передали для своїх земляків літературу та подарунки. Так, В.Т.Бусел передав для шкільної бібліотеки навчальної літератури вартістю понад тисячу гривень. Це насамперед словники та підручники. А В.М.Терещенко передала методичну літературу та диски з електронними записами, що стосуються інновацій з комп'ютерних технологій.

По закінченні зустрічі директор від імені вчителів і учнів школи подякувала гостям.

Транспорт для поїздки в Макошине забезпечив О.О. Калинський.

Микола ТКАЧ

Традиційний збір ріпкинців

Відбувся черговий збір Ріпкинського відділення земляцтва, в якому, окрім 38 членів осередку, були присутні селищний голова Ріпок Сергій Гарус та заступник голови земляцтва Микола Борщ. На зборах розглядалися актуальні питання, пов'язані з підготовкою районних установ та підприємств до осінньо-зимового сезону. У своєму виступі перед земляками селищний голова, зокрема, відзначив, що в районі поряд з позитивними звершеннями (по багатьох показниках район піднявся із 18 на 13 місце) активно проводиться підготовка до видачі населенню актів на землю, хоча не всі селяни охоче беруть ці акти, бо нічим платити. Є проблеми і з заборгованістю по зарплаті, особливо серед бюджетних організацій. Приємно відзначити, що нарешті всі вулиці районного центру будуть освітлені. Для цього придбані оригінальні світильники на суму сорок тисяч гривень.

На зборах було відзначено окремих членів осередку за їхню активну

позицію в житті земляцтва та посильну допомогу району. Так, наприклад, Діна Марущенко подарувала рідній школі в Нових Яриловичах дві тисячі гривень і виготовила власним коштом значки, присвячені 400-річчю першої письмової згадки про Ріпки. Сергій Граб подарував бібліотеці добірку художньої та науково-методичної літератури. Було заслухано інформацію про підготовку розширеного довідника "Ми – ріпкинці", який готує Микола Зубко.

А таких активістів осередку як Алла Гуртова, Діна Марущенко, Олександр Литвин та Володимир Коваленко було нагороджено нагрудним знаком преподобного Антонія Печерського. Обрано делегатів на загальні річні збори земляцтва. Розглянуто проект плану роботи осередку на 2012 рік. Організовано передплату на газету "Отчий поріг" в кількості 60 примірників. Також були розглянуті інші поточні питання.

Наш кор.

ТВОРЧИЙ ЗВІТ

В рамках культурних зв'язків між Україною та Російською Федерацією в Українському культурному центрі на Арбаті в Москві з успіхом пройшла персональна виставка Народного художника України, лауреата Національної премії ім. Т.Шевченка Віктора Ковтуна.

Цією виставкою Український культурний центр розпочав низку заходів, присвячених двадцятиріччю Незалежності України. В підготовці та проведенні виставки брали активну участь Сергій Ковтун та Анатолій Карацюба.

На відкритті виставки та під час її роботи було багато шанованих гостей з Москви та регіонів Російської Федерації, представників культурних та мистецьких кіл, державні діячі та політики. На самому відкритті виставки була зачитана вітальна телеграма від керівника Чернігівського земляцтва в м. Києві Віктора Ткаченка.

Наш кор.

У кожного з нас було у житті і своє маленьке Ватерлоо, і свої, бодай місцевого значення, Фермопіли. Про них ми згадуємо чи з гіркою посмішкою, а чи з яскравим блиском в очах. Бо ті незначні поразки і нехитрі перемоги – то частина нашого життя, нашої власної історії. То наша біографія. Але є в тій біографії таке, що нам наймиліше, найрідніше. Те, без чого нам не прожити – то наша маленька батьківщина. Села, міста і навіть хутори, де ми відкривали для себе великий світ і вбирали мудрість перших книг і велику мамину мудрість. Де вперше мовили "мамо" і вчилися стояти на ногах. Де вперше сказали "я тебе кохаю" і пізнали гіркоту перших розчарувань. Це наші рідні Задерішки, Прилуки, Любечі, Козельці і Ріпки...

ЯК ВАС НЕ ЛЮБИТИ?..

Ріпкинський район – місцевість на диво багата на історичні події і славних людей. Ось і цього разу незмінний керівник Ріпкинського коша Володимир Коваленко зі своїм добірним товариством вже о 7 годині ранку виїхали зі столиці на запрошення керівництва рідного району для участі у заходах, присвячених 69-ій річниці визволення району від фашистських загарбників, Дня Ріпок та свята урожаю.

Після зустрічі в райдержадміністрації з її головою Петром Головачем, головою райради Віктором Бугаєм та селищним головою Сергієм Гарусем земляцька делегація у складі добре знайомих у рідних краях Валентином Усиком, Сергієм Грабом, Олександром Литвином, Надією Мурашко, Володимиром Федяєм, Володимиром Пінчуком, Геннадієм Петраньовим, Михайлом Волохіним, Миколою Зубком вирушила на селищний майдан, де вже зібралися мешканці Ріпок, сусідніх сіл та численні гості від малого до старого. Всі у святковому одязі і гарному настрої.

Тут біля пам'ятника загиблим під час визволення Ріпкинського району відбувся мітинг-реквієм. До підніжжя монументу лягли квіти від вдячних ріпкинців, більшість яких знають про ту далеку війну лише з книжок та кінофільмів. Серед присутніх народні депутати Іван Корж та Михайло Четов, депутати облради Іван Чаус та Іван Коробка.

На території Ріпкинського району поховано близько шести тисяч воїнів, серед яких 45 Героїв Радянського Союзу. Лише в Радулі поховано 7 Героїв.

Після мітингу відбулося урочисте відкриття осіннього ярмарку, в якому брали участь усі територіальні громади. І на цьому Ріпкинському ярмарку, наче на уславленому Сорочинському, було геть усе! Від духмяних ковбас і кров'янки до не таких запашних, але досить таки симпатичних з рожевими мордочками і закрученими хвостиками поросятко. А трохи подалі дзвінким вереском видавали свою присутність їхні поважні батьки.

Було там чимало й добротного краму на всі смаки і гроші. Тож торгівля йшла жваво. Правда, тепер наших громадян не те що турецькою і китайською продукцією, а навіть фран-

цузьким ширвжитком не дуже то й здивуєш. Не ті вже часи. І для них, і для нас. Ріпкинцям, як і їхнім гостям, сподобалася театралізована вистава про Ріпку, яка виросла такою здоровою, що витягувати її із землі рядовим трудівникам полів прийшло на допомогу районне керівництво. Гуртом і витягли ріпкинці свою знамениту Ріпку. От що то значить працююча громада на чолі з мудрим керівництвом. Так би й інші справи витягувати, пробачте, вершити.

Сподобався присутньому майдану і концерт художньої самодіяльності, де кожен вдалий виступ нагороджувався зливою аплодисментів.

Не обійшлося того дня і без звершення добрих і корисних справ. Таким стало відкриття дитячого майданчика для наймолодших ріпкинців.

А на згадку про цю теплу дружню зустріч земляцький десант подарував місцевій громаді книгу про місто-герой Київ. Кращі з кращих, як ото настоятель Свято-Миколаївського храму протоієрей Іван Голоботовський та селищний голова Сергій Гарус, були відзначені хрестом преподобного Антонія.

Під час відвідання Свято-Миколаївського храму у Ріпках наші земляки зробили

популярні пожертвування для його розвитку.

Цього ж дня відбулися переговори про подальшу співпрацю Ріпкинського відділення Чернігівського земляцтва з районним керівництвом.

Яскравий багатобарвний феєрверк, яким завершився цей святковий день, застав наших земляків вже в дорозі.

Щасливі від побачення з острівочком рідної землі, від відвідин краю свого дитинства, умиротворені і розімлілі від не по-осінньому жаркого дня, вони ділилися в автобусі враженнями від баченого і відчутого та будували плани на майбутню поїздку. Бо не можуть вони жити, "щоб хоч раз чи два на місяць не поїхати в село". До рідної місцинки, яка дарує їм життєву наснагу, додає сил і здоров'я.

А хтось вже затяг і відому пісню, дещо змінивши її слова "Як вас не любити, рідні Ріпки мої".

Цього року традиційний обласний Покровський ярмарок у Ніжині відбувся трохи раніше за саме козацьке свято, і погода сприяла його проведенню – зранку світило тепле сонце, ніби й собі записалося в союзники організаторів. Справа це нелегка – надати тисячному дійству режисерської стрункості, зберегти духовне піднесення не на одну годину. І центральна площа, і головна вулиця Гоголівська, і прилеглі скверики та вулички була забиті людом – і місцевим, і приїжджим. Словом, усе було як завжди, але з деякими позитивними змінами.

Ніжинська ПОКРОВА

Так, якщо в попередні роки історичний центр уже зранку вкривали густі дими десятків шашличниць та інших тимчасових заїгравілок, то цього разу вони коптили небо на набережній Остра, зате в центрі все полонили як не вироби народних майстрів із близьких та далеких країв, то продукція міських і районних виробників.

У належний час свято відкрив міський голова Михайло Приходько. Від районної влади виступили голова райдержадміністрації Володимир Длугаков та голова райради Олег Бузун. Гадаю, що особливо хвилювався цього разу настоятель Покровської церкви отець Михайло – саме йому довелося звернутися з теплим словом до тисячної громади на площі й окропити водою тих, хто стояв на імпровізованій сцені. Довелося відчувати на собі це древнє дійство й членам нашого земляцтва – керівникові Миколі Борщу й дружині Ніні, колишньому ніжинцю Миколі Білану, Іванові Майдану й Віктору Черненку, Григорію Шкребелю й Петрові Медведю, нерозлучній ніжинській парі мамі Людмилі та доньці Марині Борис. А про наших акторів годі й говорити – коли до слова покликали народну артистку України Валентину Пархоменко, серед людей ніби вітром війнуло. Те ж саме сталося й тоді, коли заслужений артист України Борис Харитонов прочитав дві дотепні гуморески. Словом, Микола Борщ, вітаючи ніжинців зі святом та представляючи членів делегації, не кривив душею, коли наголосив, що столичне земляцтво ніколи не відривається від малої батьківщини.

Після офіційної частини почалося справжнє народне дійство. Знову порадував музичною злагоженістю духовий оркестр училища культури ім. Марії Заньковецької, вокальний ансамбль "Калинонька", свіжий струмінь внесли співаки з білоруського народ-

ного ансамблю. Було традиційне вручення подарунків молодожонам, а згодом – як щасливий результат подружнього життя – проходження молодих мам із колясками, в яких нетерпляче крутилися малята. Була хореографічна композиція майбутніх культпрацівників, присвячена 100-річчю з дня народження уродженця Ніжина Марка Бернса. Були десятки

інших виступів колективів та солістів у різних куточках міста – адже є чим похвалитися ніжинцям і в духовній сфері.

Статисти не підраховували, хто скільки й чого продав чи купив, але що за веселоцями й це було присутнє – факт. Отже, незважаючи на будь-яку скруту, народ ще не забуває вдарити лихом об землю та й пригадати козацькі веселоці.

Леонід ГОРЛАЧ
Фото Миколи БОРЩА

←1

ЩОБ НЕ ЗАБУЛОСЯ

І ось п'ять автопілотів в складі Петра Катімана, Сергія Кудіна, Стаса Фокіна, Вікторії Мінаєвої, Тетяни Синякової та Тетяни Літошко, сімейства Тройн Василя, Ольги та Софійки, Миколи Компанця, Володимира Пушкарьова та Анатолія Боброва прибули до кордону Чернігівської області.

Поснідавши та зробивши фото на згадку, вирушаємо в дорогу. Хочу наголосити, що маршрут був вцілому відомий тільки першій головній машині, та й ми, як організатори, і гадки не мали, якими будуть дороги та де знаходяться і в якому стані місця поховань учасників Великої Вітчизняної війни і місць боїв та обеліски. Основною ціллю нашого заходу було, окрім вшанування загиблих учасників боїв та жертв війни, показати небайдужість післявоєнних поколінь до трагедії, яку несе по собі війна.

9.40 – перша зміна в маршруті. Ми не змогли проїхати повз м. Остер, де за нашими попередніми даними, знаходиться до семи місць вшанування загиблих. Нас дорога привела в центральний міський парк. Висадивши кущі хризантем та вшанувавши хвилиною мовчання загиблих в роки Великої Вітчизняної війни, їдемо далі.

10.15 – зупинились на місці, де з 23.08.41 по 10.09.41 рр. йшли героїчні оборонні бої проти німецьких загарбників. Це місце в формі кургану над берегом річки. Вчитавшись в напис на обеліску із переліком бойових частин, які зупинили на 18 днів просування німецьких військ (а за такі терміни були захоплені деякі країни Європи), ми прониклись гордістю за мужність людей, які здійснили цей подвиг.

Півгодини дружньої роботи, і це місце стало ще більш привабливим для очей людей, які проїжджають повз нього.

11.20. Перед нами село Карпилівка, де, за нашими попередніми даними, є декілька поховань та обелісків. Спочатку ми впорядкували місце розстрілу членів сімей партизанів, які разом із ними чинили спротив фашистам в спаленні сіл Задесення.

12.00. Ми на місці поховання Героїв Радянського Союзу молодшого лейтенанта Максима Кириловича Пугача (1916–1943) та полковника Георгія Петровича Кривохижина (1903–1943). Як розповіла нам секретар сільської ради Валентина Іванівна Юрченко, тут у жовтні 1943 року в приміщенні сільської школи був відкритий польовий шпиталь 60-ї армії. Одним із військових хірургів був знаменитий Микола Амосов. І ці герої, на жаль, не змогли видужати від отриманих ран.

Виконавши свій обов'язок, оновивши інтер'єр поховання, висадивши квіти, поспілкувалися із місцевими жителями, розповіли їм про земляцтво, надали інформацію про наше земляцтво, роздали довідкові матеріали.

12.40. Перед нами село Короп'є. Мені особисто назва нав'яла мій рідний Короп. Пам'ятник загиблим 228 селянам у Великій Вітчизняній війні ми оновили за короткий час, але він потребував більш серйозних відновлювальних робіт. Спрацювало сільське радіо, і перед нами сільський голова Михайло Іванович Дакуха із словами подяки. Ми домовилися, що робота, яку не завершили, потребує втручання каменяря. Були передані матеріали на відновлення фрагментів монумента. Михайло Іванович виявився неординарною людиною, незважаючи на бюджет сільської ради в розмірі 2400 грн. на рік, він виявився оптимістом.

В нагороду він повідав нам деякі дуже цікаві історико-топонімічні дані. Перше щодо походження назви селища. В далекі часи, коли Ісус Христос проходив через це місце, тут його пригостили рибою, яка йому дуже сподобалась, і коли він запитав, як її називають, відповіли, що короп. Ісус пішов далі, розповідаючи про смачну рибу. І люди, проходячи це місце, запитували: "А короп є?" Друге щодо гідрологічної пам'ятки природи загальнодержавного значення озе-

ро Святе. Пан Михайло переказав розповідь своєї бабусі. В селі не було колодязя і воду треба було носити за сотні метрів із Десни. Люди в селі в основному були зрілі, і ось одного разу до однієї із бабусь прийшов сивий дідусь та попросив води для своїх потреб, на що бабуся відповіла, що вода їй дуже важко дістається, бо неможливо пробити криницю в селі. На це мандрівник заявив, що якщо вона дасть напитися, то в неї і односельців із водою проблем не буде. Бабуся дала води і на ранок на краю села з'явилося озеро, яке назвали Святе. На сьогодні воно займає 70 га. А ще була цікава пізнавальна екскурсія до самого озера та лісового масиву, що його оточує. Крайшого місця, де наша команда розмістилась на обід, ми не могли і побажати.

Розпрощавшись із цікавим співрозмовником, ми їдемо далі.

14.30. Перед нами село Рудня, в якому 80 дворів, але пам'ятник загиблим у Великій Вітчизняній війні потребує тільки косметичного ремонту та сезонного прибирання. Висадка квітів, оздоблювальні роботи, спілкування із місцевими жителями – і ми їдемо далі.

15.10. Село Морівськ. Розшукуючи монумент загиблих, знаходимо назву вулиці "Ілля Муромця" і не даремно. За легендами, саме на околицях цього села в сім'ї корчувальників дубів народився давньоруський богатир Ілля Муромець. Саме на шляху із Морівська до Києва він здійснив свої подвиги, оспівані в народних баладах.

І ось перед нами монумент загиблим в роки Великої Вітчизняної війни, і ми зразу ж до роботи. Оновлення фарбою фрагментів, збір опалого листя, обрізка дерев... і звучала гітара, підкріплена пісню із вуст нашого земляка барда Стаса Фокіна, про ті буремні часи.

16.00. Ми в селі Соколівка. В центрі братська могила та монумент. Оновлюємо та прибираємо, висаджуємо квіти. З цікавістю підходять місцеві жителі. Вони запитують, від якої ми партії і за кого агітуємо, чи будемо що роздавати? Але, почувши про нас, хто, звідки і чому ми тут, із посмішкою дякують та бажають здоров'я.

Іще маленьке відхилення. Не завжди ми встигали закінчити деякі види робіт, тобто допалити багаття, прибрати гілки тощо. Місцеві жителі, із якими ми поспілкувалися, пропонували завершити ці маленькі роботи, а це значить, що душі наших земляків не зачерствіли, їм потрібний тільки маленький поштовх.

16.45. Перед нами село Смолин, місце, де до нас приєднався п'ятий екіпаж Миколи Компанця. Попередньо унікав конкретики тих робіт та стану могил та обелісків на нашому шляху. Але те, що нас чекало в Смолині, потребує окремої розповіді. Забігаючи наперед, скажу, що до цього комплексу ми повертались три рази, і результатом нашої багатогодинної праці стала гора сезонного (а, на мою думку, багатосезонного) сміття, яку можна було розмістити не в одній вантажівці. І це в селі, де в роки Великої Вітчизняної війни

діяли два партизанські загони Івана Бовкуна та Юрія Збанацького, де за зв'язок із партизанами спалили 374 двори. Обеліск, який можна назвати одним із кращих на Чернігівщині, із якого на нас дивляться 160 облич воїнів-односельців, засяяв іскорками очей, коли учасники автопробігу запалили 200 свічок пам'яті в ракурсі слів "Пам'ятаємо вас". На жаль, за весь час акції ми не побачили жодного представника місцевої влади. Та й у нас не було ніякого бажання спілкуватися із такою владою. Ми почули, що вона із себе являє від людей, які підходили до нас під час відновлення монумента та й місце, яке його оточує, було наочною характеристикою.

Але повернемося до земного.

20.00 – перша ночівля. Незважаючи на втому, вечір затягнувся і не тільки завдяки прекрасному подружжю Михайла Миколайовича та Надії Петрівни, а й гітарі Стаса Фокіна та дружнім голосам наших земляків.

24 вересня о 8.00. Сніданок і знову неперевірена кухня та гостинність.

9.00. Від'їзд (за домовленістю ми повернемося до села Смолин, щоб закінчити приведення обеліску загинлим до належного стану).

10.00. За планом ми покладаємо квіти до стели на Болдиній горі (21 вересня 1943 року місто Чернігів було звільнено від фашистських загарбників). І знову приємна несподіванка. Володимир Пушкар'юв, який був одним із співорганізаторів автопробігу, запропонував відхилитися від плану та здійснити екскурсію до Антонієвих печер та Іллінської церкви, відвідати могилу Михайла Коцюбинського та просто здійснити прогулянку древнім чернігівським Валом. Враження, яке ми отримали, залишиться з нами надовго.

До Чернігова ми ще повернемося.

11.40. Перед нами древній Седнів. Братська могила загинлим в роки Великої Вітчизняної війни. Висадивши квіти та зробивши прибирання, ми знайомимося із історичними місцями. Не будемо перераховувати тих знаменитих людей, які жили, перебували та творили тут. Це відомі факти. Але не відзначити уродженців Седнева, які організували незабутню екскурсію для нас, не можу. А це чотирикласниця Настя Сіленок та шестикласниця Настя Дуброва. Хочу подякувати від нашої громади батькам та вчителям, що виховали таких патріотів свого рідного краю.

Після екскурсії, та ще такої, апетит розгорівся неабиякий. А краще місце для нього – берег Сноу. З його незабутніми краєвидами (до речі, деякі члени команди встигли розчохлити і спінінги). Але нас чекає Чернігів з його Днем міста і зустрічю з мером Олександром Соколовим. Попередньо цього доїзду не планувалось, але ветерани-афганці не могли не зустрітись із своїм бойовим побратимом.

Після оглядин виставок досягнень чернігівських підприємств йдемо на зустріч з мером Чернігова. Вручивши Олександрові Соколову футболку із логотипом автопробігу та вислухавши коментар щодо нашого заходу, ми не могли не відзначити, що в місті нас чекали, але не для роботи. Бо тут, як доповнив Олександр Соколов, іще з часів Володимира Пушкар'юва місця поховань воїнів є святими, за ними закріплені підприємства, яким не потрібно нагадувати.

До речі, так і повинно бути, коли місто очолює людина, яка сама нюхала порох і турбується про пам'ять ветеранів війни, як живих, так і загинлим.

Розпрощавшись, йдемо далі (до речі, всі учасники автопробігу були одягнуті в спеціально виготовлені футболки із логотипом автопробігу, автомобілі оформлені банерами та наклейками, на всіх

місцях, де проходили акції, були залишені інформаційні наклейки).

16.00. Село Киїнка. Ми впорядковуємо братську могилу та обеліск полеглим на фронтах та при визволенні села. Час спливає, а нам ще потрібно закінчити роботи в селі Смолин. Залишивши частину членів команди на чолі із Василем Тройною закінчувати фарбування, йдемо далі.

17.00. Ми знову у селі Смолин. На цей раз до нас приєднуються місцеві мешканці, які надають допомогу і самі безпосередньо беруть участь. Запаливши свічки пам'яті, йдемо знову до затишного смолинського готелю.

19.30. Вечір. Обмін враженнями. Знову незабутні пісні Стаса Фокіна, Миколи Компанця та Володимира Пушкар'юва. Страви, про які ми ще довго будемо пам'ятати. Але потрібно відпочивати, бо у нас сьогодні буде ще сюрприз для одного із членів автопробігу.

25 вересня, 24.00. Серед нас іменинник – Анатолій Бобров. Незважаючи на пізній час, поздоровлення пройшли дуже цікаво, кожен із нас із повагою поставився до земляка, який в свій день народження вирушив в далеку дорогу. Кому, як не йому, синуві фронтовика, це робити? Отакий він, Бобров. Небайдужий, чуйний, людина, яка зберігає пам'ять про своє родинне минуле.

8.00. Сніданок. І знову незапланована подія. Нас наздогнало телебачення. Тож наш автопробіг не залишив байдужими обласних чиновників.

У нас ще залишилося висадити квіти біля меморіалу, то ми переїхали до нього.

Розповіли про те, як виникла ідея автопробігу, про людей, які беруть участь у ньому. Ця розмова переросла в імпровізований концерт-реквієм. Стас Фокін читав вірші про Велику Вітчизняну війну.

І знову цікава зустріч. Перед нами поет Василь Буденний. Він подарував свою збірку віршів для нашого земляцтва і побажав наснаги в справі, яку ми започаткували.

Розпрощавшись із нашими гостинними господарями, йдемо далі.

12.00. Село Слабин. Ми працюємо на братській могилі 307 слабинців. Прибирання, обрізка кущів, фарбування, і знову із нами місцеві жителі, які із вдячністю підтримують нашу акцію, але нас чекає рідна домівка і ще один сюрприз, тепер від Тетяни Літошко.

14.00. Село Калитянське. Те, що ми тут побачили, було повною несподіванкою. На мою думку, це місце потребує окремої розповіді, але перед нами музей Миколи Миклухи-Маклая, який організували його далекі нащадки. Екскурсія, яка була для нас проведена, назажди відбилася в наших серцях.

На нашу думку, інформація про музей Миклухи-Маклая потребує ґрунтовного поширення як у засобах масової інформації, так і на притрасових носіях.

17.00. Київ, станція метро "Лісова".

Ми дякуємо один одному, втомлені, але горді. Згадуємо всі події роз'їжджаємо по домівках із словами "у нас вийшло".

Так, вийшло, бо дух поваги й пошани до героїв-захисників живе в наших серцях. Було б тільки ще краще, якби й на місцях дбали постійно про збереження ратної пам'яті.

А тих, хто із якихось поважних причин не був учасником автопробігу, але бажає стати його учасником в майбутньому, чекаємо в нашому затишному офісі земляцтва.

Сергій КУДІН,

заступник керівника ветеранського об'єднання Чернігівського земляцтва.

У минулому місяці відсвяткував свій ювілей наш відомий земляк, який стояв біля джерел заснування Конституційного Суду України Микола Селівон. Основними напрямками його наукової діяльності є конституційне право, державне управління та господарське право. Народився Микола Федосович в історичному селі Шестовиця на горі над Десною неподалік Чернігова. Село славиться великою кількістю курганів, розкопки яких показали, що вже декілька тисяч років тому тут жили люди.

СЛОВІДУВАТИ ПОРЯДНІСТЬ

Його діда та бабу через категоричну незгоду вступати в колгосп розкуркулили, через що більше десяти років довелося сім'ї батька жити в землянці. Діда за збір "колоськів" чи "буряків" заарештували і знищили. Батько Федосій Якович, повернувшись із війни інвалідом, одружився із Мотроною Миколаївною. Саме батьки були першими учителями малого Миколи, від яких він засвоїв, що най-

головнішими у житті є праця, без якої нічого не буде, і порядність, тобто: ніколи не робити людям зло. У 50–60-ті роки село було колективістським і тому люди жили дружно і завжди допомагали один одному. Загалом у ті часи люди жили скрутно, але веселіше, ніж нині. Починаючи з десяти років, він уже допомагав батькам – косив сіно та збирав буряки разом із матір'ю на полі тощо. Батько працював заступником бухгалтеря у колгоспі.

Початкові знання давала перша вчителька сільської школи Ольга Яківна, яка володіла надзвичайною аурую. Поряд із юним Миколою ази шкільної науки тоді засвоювали біля 300 дітей. Нині, на жаль, там навчається тільки 20 дітей. Потім була десятирічна школа №13 у Чернігові, яку він закінчив зі срібною медаллю. Далі служба в армії у ракетних військах, то була добра школа, що зіграла велике значення у подальшому житті і допомагає донині. В армії прийняв остаточне рішення стати юристом, щоб одержати знання про те, як облаштована держава, який її апарат управління і структура суспільства і зрозуміти це з позицій права. Окрім Миколи, юристами стали і брати Олександр, Григорій та сестра Віра. Після закінчення військової служби Микола Федосович вступив на юридичний факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка, який закінчив на відмінно. Своім учителем вважає доктора наук, професора Олега Фрицького, який помітив у нього здібності і порекомендував до Інституту держави і права. У цьому інституті юнак працював мо-

лодшим науковим співробітником. Першу наукову працю написав і опублікував у співавторстві зі своїм університетським викладачем Станіславом Яценком, суддею Конституційного Суду України у відставці. Його та ще професора Ігоря Бутка – наукового керівника при підготовці дисертації "Контрольна функція місцевих рад народних депутатів" Микола Федосович зараховує до своїх учителів, які відкрили йому неспростовну істину, що без вивчення теоретичних питань у жодній справі успіху не досягти. У 1978 році після захисту дисертації стає кандидатом юридичних наук.

Інститут дав йому багато корисної інформації з теорії права, що стало нагодю для переходу на іншу роботу. З 1979 року на відповідальній роботі в апараті Уряду: старший референт юридичної групи, завідувач юридичного відділу, заступник, перший заступник Міністра Кабінету Міністрів України. За роки праці в Уряді повз Миколу Федосовича пройшли всі його очільники, які ніколи не давали вказівок, що протирічили законам і Конституції, оскільки функцією його тодішньої роботи було надання правової експертизи проекту акту чи дії Кабінету Міністрів. В 1991 році він вперше знайомиться із земляком, прем'єр-міністром Леонідом Кучмою, коли треба було вирішити відповідно до закону одне із урядових питань. А то ще був навіть випадок, коли за певне протиріччя в трактуванні законодавства Вітольд Фокін, тодішній прем'єр-міністр, хотів звільнити Миколу Селівона з роботи. Саме тоді він і зрозумів, що треба ґрунтовно шукати

вихід з будь-якого складного становища, не порушуючи закону, вирішити питання, яке поставлене керівництвом. Така робота в Уряді загартувала Миколу Федосовича і зробила з нього професіонала своєї справи. Він певною мірою був причетний до законодавчого забезпечення діяльності органів державної влади і був учасником розробки проектів найважливіших законів щодо забезпечення політичної незалежності й економічної самостійності України, становлення ринкової економіки, соціального захисту населення, формування нової системи державного управління та місцевого самоврядування.

У вересні 1996 року М.Селівон призначений суддею Конституційного Суду України, через три роки обраний заступником Голови, а у 2002 році – Головою Суду. Це була пошуково-аналітична порівняльна робота, яка потребувала надзвичайно великого багажу теоретичних і практичних знань. Інколи складно давалися рішення щодо тлумачення Конституції і законів, які треба було уточнити, а потім ще і роз'яснити зміст юридичних норм. І робити так, щоб суд не вийшов за межі своєї компетенції і не створив нові норми. Керуючи Конституційним Судом, він неодноразово зустрічався із Президентом України Л.Кучмою щодо вирішення державних справ. Під час розробки проекту чинної Конституції України брав участь як експерт і був присутній на нарадах експертних груп, присвячених обговоренню та формулюванню її статей. Про саму Конституцію він каже, що це є демократичний, надзвичайно потужний, системний та досконалий політико-юридичний документ, сформований вітчизняними теоретиками та науковцями на аналізі великої кількості юридичних документів, міжнародних правових актів, пактів ООН про права людини, закордонного конституціоналізму. А розділ про права і свободи людини і громадянина є просто шедевром, який можна ставити за зразок. Входячи із світового досвіду і міжна-

родних актів, всі права виписані надзвичайно добре. Головне – їх треба виконувати, але у нас складається все навпаки.

Перший період роботи Конституційного Суду переконав Миколу Селівона в тому, що більшу частину часу він займався розв'язанням суперечок у трикутнику: Верховна Рада, Президент, Кабінет Міністрів. Це суто українська ментальність, яка показує, що треба було виписати у статтях не тільки те, що можна робити, але і те, чого не можна робити. Тому суд на першому етапі свого існування мало займався правами людини. Загалом робота суду є аналітико-правовою, а в суді повинні працювати люди, які досягли певних вершин, із життєвими принципами, що їх дотримуються улюбій ситуації. Це, на думку Миколи Селівона, є надзвичайно важливим для судді Конституційного Суду. За роки його роботи було розтлумачено зміст всіх основних прав і свобод людини і громадянина, в тому числі і таких важливих соціально-економічних, як право на працю, безоплатну медичну допомогу, освіту, утворення профспілок, ліквідація прописки та інші, які були закріплені у другому розділі Конституції України. На розвиток правосвідомості громадян України та правової держави М.Селівон дивиться песимістично, оскільки нині Україна відступила назад на 20 років, ніж була раніше. Для всякого розвитку потрібний час. Наприклад, демократичні принципи в європейських країнах сформуливалися сторіччями. В Україні ж на "наш ґрунт" автоматично переносяться всі демократичні інститути, які не діють так, як у європейських демократіях, і на місцевому рівні громадянами сприймаються досить негативно.

Наприклад, на думку Миколи Федосовича, є проблеми в принципах незалежності судової влади. Для незалежності українського суду багато зробила держава та її Конституція в матеріальному, процесуальному і політичному сенсах. Суддя повинен бути абсолютним незалежним, лише тоді так буде і діяти. А всі ланки судів повинні бути високопрофесійними, авторитетними, незалежними і непідкупними. В дійсності виявилось те, що нині довіра громадян до суддівської системи низька, немає громадського контролю над діяльністю судової системи. Нинішня біда українців виявляється у головному невиконанні законодавства як державним апаратом, так і звичайними громадянами. Для подальшого нормального розвитку держави українці повинні мати патріотизм. Але не все так гарно виходить, як хотілося.

Загалом, на думку Миколи Селівона,

українці схильні до порядку та правової держави. Це підтверджують такі історичні правові документи, як "Руська правда", Литовський Статут, Березневі статті Богдана Хмельницького, Конституція Пилипа Орлика. Це були певною мірою конституційні основи тогочасних державних утворень України. Хоча не було власної держави, але за розвитком правової думки і бачення державних мужів, як треба організувати державу, Україна займала одну із передових позицій. А Конституція Пилипа Орлика була першою писаною конституцією, побудованою на принципах розподілу влади. Її значення є непересічним і нею треба гордитися. Загалом треба більше популяризувати українців як могутню націю, яка має свою велику історію.

У 2006 році М.Селівон був призначений Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Казахстан. Функції посла виконував чотири роки і вважає їх одними із найкращих у своєму житті. Це була серйозна і відповідальна робота. Казахстан нараховує велику кількість українців, які туди потрапили через репресії та роботу на ціліні. У минулому столітті їх було там більше мільйона. Микола Федосович бачив, яка ностальгія у тих людей по рідній Україні. Там він завів дружні стосунки із своїми земляками. Так, дружиною відомого казахського бізнесмена, почесного громадянина Астани Булата Султановича Куанишева є українка Софія Дмитрівна. І нині вона його не забуває, перебуваю-

здійсненні зовнішньоторговельних та інших видів міжнародних економічних зв'язків. Суд є одним з авторитетних у світі, розглядає 350–450 справ у рік. Окрім цього, М.Селівон є головою Морської арбітражної комісії, яка вирішує спори в галузі торгового мореплавства. За головування М.Селівона ці арбітражні установи об'єктивно, кваліфіковано і оперативно розглядають всі подані до них справи і приймають відповідні рішення.

Микола Селівон виховав двох дітей, які пішли його стежками. Донька Ірина працює приватним нотаріусом, нещодавно подарувала онука Тимофія, син Артем, який теж працює нотаріусом, нині проходить відбір на посаду судді. Микола Федосович неодноразово розповідав своїм дітям про своє родово коло. Він періодично приїздить на малу батьківщину в Шестолицю до свого рідного порога. Там згадає про ті часи, коли починалося його життя, де він ріс і набирився сил та творчої наснаги для подальшої праці. Нині у його планах є багато задумів про допомогу рідному селу та його відродження.

Микола Федосович Селівон – професор, академік Національної академії правових наук України, член наглядової ради Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, ради видавців журналу "Право України", редакційної ради журналу "Юридична Україна".

Словом, спокій тільки сниться...

Леонід РУСИЧ

чи в Україні, завжди зустрічається з ним.

З 2010 року Микола Федосович Селівон очолив Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України, що є недержавним третейським судом. Цей суд розглядає за угодою сторін спори, які виникають при

СЛОВО

Книга знайомить читача з історією села Ядути Борзнянського району з найдавніших часів і до сьогоднішніх днів. Книга привертає до себе увагу насамперед залюбленістю автора у своє село, свою маленьку батьківщину, її людей. Разом з тим, це не завадило Миколі Обушному витримати глибоку науковість при зображенні історії, що зразу ж викликає довіру до самого змісту цієї науково-популярної праці.

про земляків

У короткій передмові автор мовить про давню історію села, зв'язок з ним видатних постатей української та світової історії, висловлює своє бачення ролі малої батьківщини у формуванні людини, її патріотизму в ставленні до рідної землі. На прикладі багатьох своїх земляків автор послідовно проводить думку про важливість добродійної діяльності земляків в існуванні села, поліпшенні його становища.

Та в принципі й самого автора книги можна віднести до таких, небайдужих до свого села людей. Будучи уродженцем Ядут, М.І. Обушний пройшов непростий, але славетний життєвий шлях. Ядутинська середня школа, Ніжинський культурно-освітній технікум, служба в Радянській армії й нарешті Київський державний університет ім. Тараса Шевченка – такі головні віхи його життя. Саме в останньому розкрився його талант викладача та науковця. Саме тут він закінчив аспірантуру на філософському факультеті, захистив спочатку кандидатську, а потім і докторську дисертації, став доцентом, а пізніше і професором університету, очолює Центр українознавства на факультеті.

Достовірно та цікаво відтворює Микола Іванович історію Ядут під владою Російської імперії. Наводиться перша письмова згадка про село під 1650 р., коли магнат Адам Кисіль передав його та навколишніх сіл землі Максаківському монастиреві. Згадується воно і в універсалах Б.Хмельницького та інших гетьманів, описується заняття селян, їх кількість, повинності та податки. Істотна новизна внесена в історію с. Ядути ХІХ – початку ХХ ст., насамперед у визначення становища селян до і після кріпацтва, поступового збільшення населення, обезземелення сільських трудівників, їхню участь у першій російській революції, пошуках кращого життя далеко за межами України.

Власне бачення розвитку подій демонструє автор при описі життя селян у міжвоєнний період. Насамперед це ставлення селян до революції 1917 р. та земельної політики Центральної Ради. Оперуючи цікавими фактами, автор доводить, що політика Центральної Ради глибоко розчарувала українських селян, що відповідає дійсності, й стала однією з головних причин її падіння. Називаються конкретні прізвища односельчан, які брали участь у Громадянській війні на боці більшовиків, перших організаторів комбідів та колгоспів.

З сумом читаються сторінки про трагічні 1932 – 1933 рр., що забрали на той світ багатьох ядутинців. З боєм сприймаються спогади односельчан про ті страшні роки в селі, бюзнірство влади по відношенню до фактично вже вмираю-

чих людей. Цікаво пишеться про зародження комсомольського руху, перших комсомольців, поживлення господарського життя в місцевих колгоспах, становлення нової культури та освіти.

Яскраво та свіжо подані сторінки життя села в роки воєнного лихоліття. Поряд з описами мирного життя селян вражає свідчення очевидців про розправу карателів над жителями села в 1943 р., масові висилки молодих людей у Німеччину, загальні людські втрати села в роки війни. Вражають пусті місця, де б мали бути фотокартки загиблих на війні, та переважаючі підписи "пропав безвісти". Разом з тим у книзі популяризується й героїзм ядутинців на фронтах Другої світової війни, описується подвиг уродженця села Феодосія Горбача, що повторив подвиг О. Матросова й отримав за це звання Героя Радянського Союзу.

Знайшли своє місце в книзі й описи тяжких повоєнних років у селі, страшні руйнування, поступове його відродження. Безперечно цікавості викликають рядки, в яких автор описує свої спогади про голод 1946 – 1947 рр., згадує про власні пошуки разом з іншими дітьми їстівних трав на луках і в лісах, висловлює глибоку вдячність своєму батькові Обушному Івану Несторовичу, золоті руки якого, працьовитість і підприємливість врятували сім'ю від голодної смерті. Автор переконаний у тому, що головними причинами голоду поряд з неврожаєм 1946 р. були волюнтаристичні методи сталінського керівництва, з чим погоджуються й більшість сучасних вчених.

Живо і виразно описано життя села Ядути в наступні періоди його існування. Яскраво змальовано досягнення жителів села у рільництві, тваринництві, розбудові населеного пункту. Особливо приємне враження справляють сторінки про вчителів Ядутинської школи, де відчувається глибока вдячність автора книги педагогам, які навчали і виховали його та інших ядутинців. Сам текст книги оживляють вдало підібрані ілюстрації-портрети, групові знімки ядутинців, їхньої роботи, машино-тракторного парку, живописної природи тощо.

У цілому рецензована книга є одним з найкращих сучасних науково-популярних видань про історію окремого населеного пункту, в якому вдало поєднуються як науковість, так і яскравість викладу матеріалу.

Володимир БОРИСЕНКО,
професор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Наприкінці вересня кожного року Прилуки святкують День міста. Цього разу свято міста співпало з урочистостями з нагоди 100-річчя канонізації святого Іоасафа (Горленка) – єпископа Белгородського, уродженця Прилук.

СВЯТО духовності та культури у Прилуках

Святой Іоасаф (Горленко), єпископ Белгородський та Прилуцький чудотворець – видатний син українського народу, нащадок славетного козацького роду Горленків, народився у 1705 р. в місті Прилуки. Здобувши богословську освіту у Києво-Могилянській академії, він за покликом серця прийняв чернечий постріг і подвизався у Києво-Братському, Києво-Софіївському, Межигірському монастирях, викладав у академії, був залучений Київським митрополитом до різних церковних послужив. Як доброму пастирю словесних овець, йому було доручено налагодження монастирського життя у Мгарській обителі на Полтавщині, а згодом – настоятельство у славетній Троїце-Сергійовій Лаврі.

Усе життя св. Іоасафа було безперестанним служінням Богові, безперестанним ходінням перед Ним. Строгий до інших, святий був ще суворіший до себе. У домашньому житті він дотримувався строгої простоти і чернечої скромності. Строгість св. Іоасафа була вираженням моральної чистоти і аскетичного настрою, що пронизав усе його життя.

Спочив архіпастир 10 грудня 1754 р. Відчуваючи наближення смерті, святий Іоасаф відвідав Прилуки. Його нетлінні мощі перебували у Свято-Троїцькому соборі Белгорода, скликаючи нескінченні натовпи прочан з усіх країв.

Не залишилися осторонь від такої визначної події і земляки Прилуцького відділення Чернігівського земляцтва. Ще в липні 2011 року вони взяли активну участь у складі Прилуцької делегації, яка відвідала Белгород. Від Чернігівського земляцтва меру міста Белгорода подарували картину "Свята Софія Київська".

24 вересня ц.р. делегація земляків на чолі з заступником голови Ради Миколою Борщем прибула в Прилуки. В її складі були відомі і шановні люди: заслужений журналіст України Микола Халимоненко, доктор медичних наук Дмитро Волох, керівник об'єднання ліквідаторів аварії на ЧАЕС Олексій Павленко, заслужений артист України Борис Харитонов, кандидат історичних наук Іван Забіяка, доктор медичних наук Олег Шекера, генерал-майор Григорій Іващенко, народний ху-

дожник України Олександр Івахенко, Надія Карпова, Марія Саричева, Микола Гордієнко, Ірина Головач, Валентина Гордієнко та багато інших активістів осередку.

На новозбудованій площі Іоасафа Белгородського відбулася літургія та освячення пам'ятника святому Іоасафу – чудотворцю Прилуцькому. Владика Іриней, єпископ Ніжинський і Прилуцький, вручив нагороди за заслуги перед Українською православною церквою голові Чернігівської обласної державної адміністрації Володимиру Хоменку та Прилуцькому міському голові Юрію Беркуту.

Почесний громадянин міста Прилуки, меценат Юрій Коптев, завдяки якому в місті з'являються нові пам'ятники і площі, отримав з рук владики ікону Іоасафа Белгородського.

Другою важливою подією, в якій брали участь земляки в Прилуках, було відкриття пам'ятника видатній українській поетесі, драматургу Любові Забашті, яка народилася і навчалася в Прилуках. Ігор Забашта, син поетеси, член Чернігівського земляцтва, наш побратим, мало не плакав, дякуючи всім, а надто прилучанину Юрію Коптеву за можливість бачити маму, яка сидить в затінку алеї на лавці з книжкою в руках.

Члени нашої делегації привезли для бібліотек міста підбірку літератури та 2-томне академічне видання книги "Художники Києва". Побувавши на святі, всі члени делегації відчули на собі чудотворну силу молитви, єднання душі і віри.

Щира подяка всім, хто зміг зробити можливим повернення святих мощей на рідну землю Святого Іоасафа Белгородського, Прилуцького Чудотворця та встановлення йому пам'ятника в Прилуках.

Щира подяка за увагу до рідного міста, за всіх людей, які народилися на щедрій Прилуцькій землі від всіх нас, хто доторкнувся серцем і душею до цього свята, яке об'єднує в православній вірі весь український народ.

Анатолій ПІНЧУК,
Фото Миколи БОРЩА

19 жовтня розкошниця Сосниця приймала численних гостей з сусідніх районів, обласного центру та столиці. В цей день відбувалися святкові заходи з нагоди 45-річчя з дня заснування Сосницької дитячої музичної школи та присвоєння їй імені Марка Федоровича Полторацького – видатного хорового диригента, оперного співака, музичного діяча, мецената за життєвим переконанням, сосничанина за походженням. У цьому святі краси та творчості, розуму та талантів землі Довженківської, що покликана нести людям свою духовність, радість і красу, взяла участь делегація товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві, яку очолював заступник голови земляцтва, керівник Сосницького регіонального відділення Олексій Орехович.

Повернення імені

Святкування розпочалося з відкриття пам'ятної дошки, виготовленої земляцьким відділенням і встановленої напередодні свята на приміщенні школи. Дошку відкривали кращі представники колективу музичного закладу, заступник голови райдержадміністрації Валентина Гришенко та заступник голови земляцтва Олексій Орехович.

Звертаючись до присутніх, Олексій Орехович зазначив, що присвоєння школі імені Марка Полторацького є продовженням заходів щодо повернення на рідну батьківщину імен наших земляків, які своїми діями прославили не тільки Сосничину, а й усю Чернігівно-Сіверську землю.

Потім святкові заходи з двох частин (урочистої та концертної) продовжувалися в районному Будинку культури, де зібралися викладачі школи, учнівська та студентська молодь Сосниччини, громадськість району, представники місцевих ЗМІ.

В урочистій частині взяли участь голова районної ради Олег Трамана, голова райдержадміністрації Василь Колос, заступник голови, керівник апарату облдержадміністрації Микола Стрілець.

Вітаючи учасників урочистостей, Олексій Орехович, зокрема, подякував керівництву райдержадміністрації та районної ради за те, що вони оперативно відреагували на звернення київських земляків щодо присвоєння музичній школі імені Марка Полторацького. Він також передав привітання від голови земляцтва Віктора Ткаченка та вручив Почесну грамоту, якою відзначено колектив школи.

Не обійшлося без подарунків. Адже свято імените. Ось і стала школа володарем цілого ряду речей, необхідних для покращення роботи.

В концертній частині викладачі, учні та випускники школи показали свою музичну майстерність. Директор школи Аліна Пода вразила присутніх своїм чарівним голосом.

Потім відбулося спілкування делегації земляцтва з викладацьким колективом школи-імениниці та учасниками делегацій дитячих музичних шкіл з Борзни, Коропа, Мени, Семенівки.

З виступів присутніх, які відверто ділилися своїми враженнями, стало відомо, що Борзнянська, Менська, Семенівська дитячі музичні школи потребують такої ж уваги земляцтва та керівників районів, як Сосницька.

Галина ОРЕХОВИЧ
Фото автора

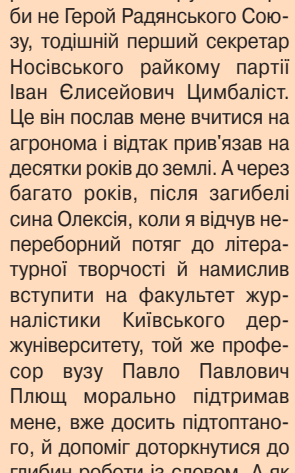

Відомо, що до нашого столичного земляцтва входить чимало сіверян, які мешкають на малій батьківщині, але воліють бути членами великої патріотичної родини. Як правило, це духовно багаті люди, для яких служити рідній землі – високий обов'язок. Серед таких і відомий літератор з мальовничого села Ясна Зірка Носівського району Григорій Зіновійович Власенко, якому нещодавно виповнилося вісімдесят років. Вік, скажемо так, поважний, повчальний, а тому редакція й попрохала керівника Носівського осередку земляцтва Віктора Черненка "розговорити" ювіляра, тим більше, що й рідні Червоні Партизани інтерв'юера сусідують із Ясною Зіркою.

МОЄ ПОВНОЛІТТЯ

– Григорію Зіновійовичу, що для Вас перше 80-річчя, чим найдорожчі всі прожиті літа?

– Передусім людьми, з якими мене зводила доля, які так чи інакше впливали на вибір дороги в житті. Відомо, що життя – це дар Божий, а от люди вже збагачують його для тебе. Моє життя складалося в досить нелегких умовах – передвоєнна голодуха, кривава війна, пошуки власного місця під сонцем, реалізація творчого потенціалу в книгах – і завжди мені допомагали добрі незабутні люди. Це передусім батьки, скромні хлібороби, які власним прикладом показали, як треба жити на білім світі серед людей. Чи можу я забути вчительку Лідію Павлівну Бойко, яка зіграла мене, коли я в 15 років залишився круглим сиротою. А як би склалася моя доля, якби не Герой Радянського Союзу, тодішній перший секретар Носівського райкому партії Іван Єлисейович Цимбаліст. Це він послав мене вчитися на агронома і відтак прив'язав на десятки років до землі. А через багато років, після загибелі сина Олексія, коли я відчув непереборний потяг до літературної творчості й наміслив вступити на факультет журналістики Київського держуніверситету, той же професор вузу Павло Павлович Плющ морально підтримав мене, вже досить підтоптаного, й допоміг доторкнутися до глибин роботи із словом. А як забути, що впродовж тридцяти років моїм другом був Микола Олексійович Адаменко, чий твори впливали на мене постійно. А той же редактор Носівської райгазети Олексій Григорович Нестеренко й нині постійно друкує мої твори. Багато зичливості відчув я в стосунках із відомим поетом Станіславом Панасовичем Реп'яхом, який не лише підтримує мене морально, а й відредагував мою книгу "Двокрилля". До речі, навіть знаходячись тривалий час у обласній лікарні, він наполегливо редагує тритомник моїх творів. А регулярні зустрічі з колишнім партизаном Петром Андрійовичем Кропив'янським, дослідником месницького руху Віктором Ємельяновим з Ніжина, через яких я й сам потягнувся до вивчення ратного подвигу наших земляків. Я вже не кажу про наше славне столичне земляцтво, яке свого часу подарувало мені дружбу з такими непересічними людьми, як відомий літератор Петро Медвідь, художник Микола Стратілат. А коли Ви, Вікторе Павловичу, організували в офісі земляцтва презентацію моєї третьої книги "Під небом грозивим і чистим", я мав щастя познайомитися ближче з співаком і композитором Григорієм Дворським, художником Григорієм Шкрібелем, поетами Леонідом Горлачем та Миколою Скрипцем. Вважаю, що саме такі творчі звіти допомагають мені знаходити сили й далі писати про людей свого неповторного краю, і це вже стало смыслом мого життя.

До речі, подібні дійства ось уже тричі організувала в Носівській районній бібліотеці її завідувачка Олександра Іва-

нівна Давиденко. Це теж і зворушує, і кличе до подальшої праці, допомагає відчути себе потрібним людям, а це ой яка підтримка, коли ти живеш безвиїзно в селі. Взагалі то можна називати ще десятки милих серцю людей, спілкування з якими склало суть усього мого життя.

А яким би я був збідненим духовно, коли б не відчував тепло найрідніших своїх людей! Ніколи не забудеться тепло й розуміння дружини Наталії Никонівни, з якою пройшов пліч-о-пліч понад 60 років, з якою поставив на крило чотирьох синів. Нині три з них – Микола, Василь та Григорій разом із невістками Надією, Любов'ю та Вікторією складають радість мого самотнього сільського життя, оскільки дружина пішла у засвіти, а молодим у селі не сидиться.

На велику тугу, передчасно покинув мене й син Олексій.

– Отже, Ви життям задоволені...

– Не дивлячись на різні незгоди, такі задоволений. За приклад мені служить наш Тарас Шевченко. Свого часу він промовив з гіркою: "Хоч я сирота, та сирота щасливий". Справді, помер великий поет неодруженим, не залишивши по собі дітей. Зате залишив безсмертні твори. У мене ж, слава Богу, є сини, пішли внуки, правнуки. Отже, рід Власенків продовжується. Внуки теж мають вищу освіту, трудяться. Що мені ще треба на схилі віку?

– Але ж Ви людина неспокоїна, творча, отже, не байдужа, скажімо, до долі села, тим більше, що Вам не доводиться знаходити його проблеми, сидючи в міському кабінеті.

– Українське село завжди мало свої проблеми, особливо в двох останніх століттях. То жорстока примусова колективізація, то Голодомор, то кривава німецька окупація. Щось трохи стало було налагоджуватися в кінці 70–80-х років. Зав-

дяки техніці, застосуванню сівозмін, більшого внесення органічних і мінеральних добрив стала зростати врожайність, а завдяки їй зростала продуктивність тваринництва. Та за останні 20 років усе пішло шкереберть. Їдеш Україною й бачиш всуціль забур'янені поля, а де земля обробляється, то майже скрізь засівається ріпаком, соняшником і кукурудзою, а останні дві культури дуже виснажують землі. Та про це мало хто думає, стараються взяти все від землі відразу. А безробітна сільська молодь їздить на роботу в Київ. Хоча і в нашому районі, крім Куровського, є мудрі господарі. Скажімо, той же Григорій Супрун, який створив господарство "Нива". Не знаю, як інші, а цей чоловік завдяки новій технології, європейській техніці досяг і результатів європейських. У нього зернові дають до 70 центнерів з гектара, а цукрові буряки до 760 центнерів. Більше б таких господарів, і багату українська земля почала б оживати. Люди у нас роботять, були б такими ж сприятливими наші закони, поставлені на сторожі селянина.

– Як казав один із класиків, "нам спокій тільки снитися". А як Вам у цьому плані?

– Я вже казав, що готується до виходу в світ мій тритомник. А життя весь час підказує нові теми, підштовхує до робочого столу. Слава Богу, сини підтримують матеріально, отже, тільки пиши. Тож і працюю над серією нарисів про сучасне життя. А далі буде видно...

– Тож натхнення Вам, дорогий земляче!

Розмову провів Віктор ЧЕРНЕНКО

Від роду –

Напередодні святкування Дня міста Новгород-Сіверського в читальній залі центральної районної бібліотеки пройшли міжнародні історико-генеалогічні читання "Родові таємниці Сіверянського краю", організовані Новгород-Сіверським міським історико-генеалогічним товариством при сприянні Новгород-Сіверського відділення Чернігівського земляцтва в м. Києві. На читання прибули історики та дослідники з Києва, Москви, Хмельницька, Брянська, Стародуба, Шостки, Новгород-Сіверського, які протягом багатьох років збирають архівну інформацію про купецькі, дворянські і селянські родини Сіверського краю.

до народу

Гостями цього представницького зібрання була і делегація Новгород-Сіверського відділення Чернігівського земляцтва у Києві на чолі з його головою Миколою Засульським та Почесним головою земляцтва, колишнім першим секретарем Новгород-Сіверського райкому Компартії України Павлом Мисником.

На пропозицію головуючого, голови районного осередку Спілки краєзнавців України Анатолія Федірка учасники читань і гості хвилиною мовчання вшанували пам'ять Героя України, голови Національної спілки краєзнавців, академіка НАНУ Петра Тимофійовича Тронька, який помер на 97 році життя.

Вітаючи гостей та учасників читань, заступник голови райдержадміністрації з гуманітарних питань Павло Плотніков вручив хліб-сіль почесним гостям.

Виступаючи з вітальним словом, голова Новгород-Сіверського історико-генеалогічного товариства Микола Манулович зазначив, що проведення цих читань з долученням наукової громадськості України та Росії найпереконливіший доказ того, що розпочата робота не тільки творення історичного літопису краю, а й своєрідний місток єдності і зв'язку всіх поколінь, незалежно від різних політичних переконань, місця проживання та віросповідання.

Життєдайна сила землі Сіверської живила своїми соками своїх земляків, імена

яких сьогодні відомі не тільки в нашій країні, а й за її межами.

Це, зокрема, основоположник вітчизняної педагогіки К.Д.Ушинський, археолог та історик Д.Я.Самоквасов, хірург і анатом І.В.Буяльський, талановиті брати Андрій, Михайло та Павло Заблоцькі-Десятовські, український письменник і педагог М.К.Чалий, вчений економіст Я.Г.Фейгіна, багато визначних письменників, художників, військових і державних діячів.

Гордістю сіверянської землі є другий Президент України Леонід Данилович Кучма. Але творцями історії Сіверянського краю були не тільки визначні діячі свого часу, а й звичайні люди.

Від імені Новгород-Сіверського відділення нашого земляцтва вітав учасників читань, всіх тих, для кого відродження духовності та історичної пам'яті Новгород-Сіверського краю стало справжнім покликом душі, Микола Засульський:

– Я приємно вражений тим, що на Новгород-Сіверщині започаткований такий рух, який дає можливість пізнати своє родове коріння, бо рід без коріння – це не рід. Треба знати, звідкіля ми пішли. Якщо ви знаєте, хто був дідом, хто був прадідом, хто ваші родичі, це дає силу для того, щоб мати свою родину і впевнено дивитися в майбутнє.

Знаходячись у цій залі, я подумки задав собі питання: чому ми зібралися тут? Відповідь абсолютно всім зрозуміла, що це поклик нашої крові, свого генетичного коріння й пам'яті. Адже кожного з нас своя життєва стежка завела кудись далеко від рідної домівки, і тільки

ки благословенна стежина генетичної пам'яті, як журавлиний ключ, завжди кличе до тої любисткової, духмяної отчої землі, де своїми ногами розпочав топтати ранкові роси, де залишились нетлінні сліди предків, які немарно прожили на світі і навчили нас бачити на своїх життєвих шляхах зорі щастя навіть у буденних калюжах.

Я це завжди з душевним трепетом відчуваю, коли маю можливість відвідати свою Новгород-Сіверщину і бути присутнім на подібного роду заходах.

Користуючись нагодою, висловлюю слова великої вдячності усім, хто організував проведення цих читань, спрямованих на духовне й економічне відродження краю наших батьків, увіковічнення пам'яті дідів, стародавніх сіл нашого дитинства. Спасибі вам за те, що ви не даєте забути про свій родовід, стерти з пам'яті імена наших краян. Саме це робить нас, нащадків, сильними й допомагає долати труднощі, адже хто не знає свого минулого, той не має майбутнього. Дерево не може рости без коріння, а людина не може жити без роду.

Дарую на згадку чудову книгу "Сіверські скрижалі", підготовлену товариством "Чернігівське земляцтво" у м. Києві.

Розпочалися читання з виступу відомого на теренах Сіверщини і України краєзнавця, члена Національної спілки письменників України Віктора Терлецького із Шостки Сумської області, який представив широкій аудиторії свої нові дослідження разом з тезами виступу про таємниці родоводу Ушинських.

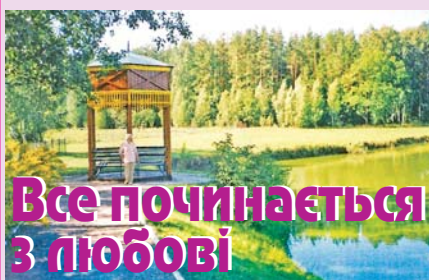
Затамувавши подих, учасники слухали виступ дослідника свого родоводу 83-річного кандидата технічних наук із Москви Олександра Мозгового. За своє довге життя йому вдалося зібрати 150 імен прямих нащадків кріпосних селян Мозгових із села Орлівки Новгород-Сіверського повіту.

Цікаві факти навіть у своєму виступі "Літописні сторінки роду державних селян Кравцов в історії села Чулатово" директор ТОВ "Будпобутсервіс" із Шостки А.Кравцових.

Старший науковий співробітник Брянського обласного краєзнавчого музею Світлана Нікуліна поділилася матеріалами з родоводу Шкробів із села Андріївка Сурожського повіту. Це село дало світові не тільки відомого "колумба історії Брянська" письменника О.Шкроба, але і знатного земляка-шахтаря С.Шкроба.

З новими іменами та біографічними даними відомих сіверянських родин ознайомили учасники читань А. Федірко (м. Новгород-Сіверський), М. Мануйлович (м. Шостка), С. Козлов (м. Київ), О.Сіверська (м. Хмельницький), Г. Кокта (м. Київ).

В цілому перші на Н.-Сіверщині історико-генеалогічні читання довели, що мають повне право на продовження стати ще однією доброю традицією в нашому краї, приводом згадати людей, які прославляли рідний край, працювали задля своєї малої батьківщини.

Все починається з любові

Справді божественний дар має поетка Ольга Пилипчук. А базується він на глибинній любові до рідної Чернігівщини, до неповторної у своїй красі Мотронівки. Саме там Ольга Андріївна (відкриємо для загалу віковий секрет, хоч це і не прийнято стосовно жінок) народилася 70 років тому. Саме там зародився її поетичний хист, якому вона залишається вірною впродовж багатьох літ. Як результат – книги віршів, прози, дитячих творів. Все це лягає у лоно української культури, все слугує відродженню нашої держави. І хоча ось уже тривалий час мешкає вона на Полтавщині, її натхнення корениться в найріднішій стороні.

Вітаючи нашу поважну землячку з ювілеєм, друкуємо кілька її нових творів.

Моє Полісся

*Знов бачиться святе моє Полісся,
Його весняні луки і лани,
Міцні дуби вартують на узліссі,
В бору сосновім стільки тайни...
А попід гаєм – тихоплинна річка,
Хоч в ній тече й замулена вода,
Та миє коси сестронька-вербичка
І ясен місяць нишком підгляда.
Яскраві зорі линуть навздогінці,
Легенький сплеск – і хвиля вирина...
Чи то русалки плавають у річці,
Чи ще якась озвалась дивина.
Сріблястий місяць стежку простеляє,
Упала з неба зіронька ясна.
Я, мов русалка, хвилюю пірнаю
І все шукаю... Не знайду весла.*

Повернися додому

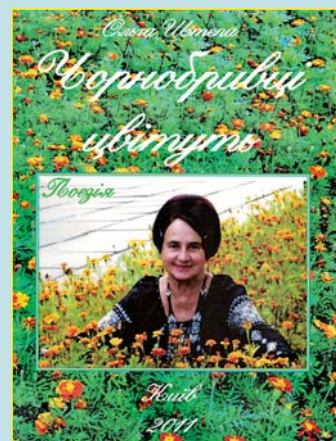
*Вернись на ту землю, де ти народився,
На землю, яка дарувала життя,
Де куцик калини на тин похилився,
Щоб потім в душі не було каяття
За тим, що не встиг, не зумів ти вернутись,
Бо доля кидала повсюди щораз.
Скоріш повернись, аби пригорнутись
До нені святої, допоки є час,
Допоки палають в саду чорнобривці
І пахощі м'яги розносить вітрець.
З думками своїми побудь наодиноці,
Зернинку посій, посади корінець.
Щоб дерево вирросло, витяглося вгору,
Щоб біль на серденьку опісля не ліг,
Щоб в віхолу зимно і в літню пору
Під тихою тінню схватися зміг.
Вербове гілля похилилось додолу,
Скубе його похапцем вітер-крутій.
Отож повертайся до рідного дому,
Вклонися у пояс вербичці святей.
Спіши на ту землю, де ти народився,
Де рідна стежина вела в майбуття.
Вернись, допоки твій час не спинився -
Опісля не буде вороття...*

Вірність генетичного коду

Ічняський край навдивовижу багатий на таланти – музики, літератори, художники, вчені. Сам перелік бодай найвідоміших із них зайняв би чимало місця. А скільки істинно народних талантів дала ця земля впродовж багатьох віків! Ми можемо говорити про особливий статус цього мальовничого куточка Сіверщини в духовному світі України. Тож не дивним є й прихід у літературу Ольги Штепи, чия книжка віршів нещодавно вийшла.

Моя хата

*Земляцтво наше – добра хата,
Де хліб і сіль, тепла багато,
Де розгортається душа,
І слово хоче до вірша.
А я стою, мов серед поля,
У колосистому роздоллі
Зерно вколюхують жита,
Де визріває доброта.*

Урайонній бібліотеці для дітей імені Зої Космодем'янської Дарницького району міста Києва, що обслуговує майже п'ять тисяч дітей, відбулася цікава зустріч за участю співробітників 12 бібліотек району, читаючої молоді та делегації Чернігівського земляцтва.

Священна Сіверська земля

Зустріч була присвячена презентації Чернігівщини. Свого часу у районі було вирішено, щоб кожна із бібліотек району взяла на себе дві області України, вивчила їх історію та культуру і розповіла під час урочистої зустрічі. Таким чином дійшла черга і до нашої області. Її презентація випала саме бібліотеці імені Зої Космодем'янської, якою завідує Наталя Кучек.

Акцію відкрила Наталя Кучек, за нею виступили Людмила Юхименко та Неля Дідух. Чернігівську делегацію на зустрічі представляли Катерина Сенько, Ольга Штепа, Ніна Саєнко та Василь Тройна. Після своїх виступів наші земляки презентували у фонд бібліотеки книжки Чернігівського земляцтва.

Ця акція відбулася завдяки ініціативі директора централізованої бібліотечної системи Дарницького району Оксани Головатой та нашої землячки Катерини Сенько. Потім відбувся діалог між столичними чернігівцями та представниками бібліотек. Всі зійшлися на тому, що потрібно активно співпрацювати та проводити об'єднані акції. Бібліотекарі зголосилися вступити до Чернігівського земляцтва, а земляцтво у свою чергу – презентувати до бібліотек нові книжки, що будуть видаватися у земляцтві.

Леонід РУСИЧ
Фото автора

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО
Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ
Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.XI.2001 р.

Реєстраційне свідоцтво:
серія KB №5594

Адреса редакції:
01023, Київ, 23, Спортивна площа, 1,
тел. 206-87-12
Електронна пошта:
otporig@ukr.net

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

**В.В. Ткаченко, В.І. Авдєєнко,
Л.Н. Горlach (Коваленко),
А.В. Курданов, Т.А. Літошко,
П.І. Медвідь, О.Ф. Орехович,
Ю.А. Русанов, М.М. Ткач,
В.В. Пушкар'юв, В.Є. Устименко,
М.І. Халимоненко.**

За достовірність фактів, точність імен та прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Літературний редактор **Леонід Коваленко**.
Комп'ютерний набір **Леонід Коваленко**.

Верстка, дизайн **Оксана Кисленко**.

Надруковано та зверстано на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у КП "Редакція журналу "Дім, сад, город".
Тираж 1000.